

Spojená škola

Organizačná zložka:

Stredná odborná škola obchodu a služieb

Scota Viatora 8, 03401 Ružomberok

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

**MANAŽMENT REGIONÁLNEHO
CESTOVNÉHO RUCHU**

1. ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Spojená škola Organizačná zložka: Stredná odborná škola obchodu a služieb, Scota Viatora 8, 03401 Ružomberok
Názov školského vzdelávacieho programu	Cestovný ruch
Kód a názov ŠVP	63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	25. august 2009
Miesto vydania	SOS obchodu a služieb, Scota Viatora 8, 03401 Ružomberok
Platnosť ŠkVP	01. september 2009 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Ing. Jaroslav Keyzlar	Riaditeľ	044/4313410 0911 805 687	044/4313450	keyzlar@zssos.sk	www.zssos.sk
Ing. Stanislav Faga	Zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	044/4313413 0908 192 497	044/4313450	faga@zssos.sk	
Mgr. Klára Vargová	Zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	044/4313413 0908 192 497	044/4313450	vargova@zssos.sk	
Mgr. Július Bruncko	Zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie	044/4313414 0908 423 169	044/4313450	bruncko@zssos.sk	
Mgr. Elena Bellová	Výchovný poradca	044/4313422 0908 948 140	044/4313450	bellova@zssos.sk	
www.zssos.sk					

Zriaďovateľ:

Žilinský samosprávny kraj
Odbor školstva
ul. Komenského 48
01109 Žilina

Tel.: 041/ 5032 209
e-mail: dweichselgartner@zask.sk

V Ružomberku 31. 08. 2009

Ing. Jaroslav Keyzlar
riaditeľ školy
(podpis a pečiatka školy)

Názov a adresa školy	Spojená škola Organizačná zložka: Stredná odborná škola obchodu a služieb, Scota Viatora 8, 03401 Ružomberok
Názov školského vzdelávacieho programu	Cestovný ruch
Kód a názov ŠVP	63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov učebného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠKVP Dátum	Revidovanie ŠKVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
1.9.2009	01. 09. 2010	Zmena názvu predmetu Telesná výchova na Telesná a športová výchova
	01. 09. 2012	Zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie Ing. Jozef Jantoš do 31. 08. 2012. Od 01. 09. 2012 zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie Mgr. Július Bruncko.
	01.09.2013	Zmena číselného kódu študijného odboru z 6324 6 na 6324 M.
	01. 02. 2013	Zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie Ing. Stanislav Faga do 31. 01. 2013. Od 01. 02. 2013 zástupkyňa riaditeľa pre teoretické vyučovanie Ing. Katarína Švidroňová.
	01.09.2013	Zmena poznámok pre telesnú a športovú prípravu.
	01.09.2013	Zrušenie predmetu ekológia a posilnenie chémie.
	01.09.2013	Zmena dotácie hodín dejepisu.
	01.01.2014	Riaditeľ školy Ing. Jaroslav Keyzlar do 31.12.2013. Od 01.01.2014 riaditeľ školy Mgr. Július Bruncko
	01.01.2014	Zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie Mgr. Július Bruncko do 31. 12. 2013. Od 01. 01. 2014 zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie Ing. Katarína Švidroňová

Názov a adresa školy	Spojená škola Organizačná zložka: Stredná odborná škola obchodu a služieb, Scota Viatora 8, 03401 Ružomberok
Názov školského vzdelávacieho programu	Cestovný ruch
Kód a názov ŠVP	63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov učebného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

2. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre študijný odbor 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu štvorročných študijných odborov 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby. Poslanie školy vyplýva aj komplexnej analýzy školy.

Poslaním našej školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stane otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše **ciele v systéme výchovy a vzdelávania** spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosociálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadania žiakov,
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
- poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase,

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:

- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
- zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka vytvorením jazykového laboratória, získania kvalifikovaných učiteľov pre výučbu cudzích jazykov,
- skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej učebne a softwarového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
- zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v študijnom odbore manažment regionálneho cestovného ruchu ,
- zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,

- rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
 - vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovne prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
 - zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
 - zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní.
- a) **posilnene úlohy a motivácie učiteľov**, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:
- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
 - podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
 - rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.
- b) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka** s cieľom:
- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom – rodičom,
 - rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerancie a radosti z úspechov,
 - vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
 - odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
 - viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
 - zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
 - nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
 - presadzovať zdravý životný štýl,
 - vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít,
 - vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.
- c) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:
- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
 - podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
 - aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku,
 - spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v Ružomberku a našom regióne,
 - spolupracovať sa podnikmi poskytujúcimi gastronomické služby,
 - vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky,
 - rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.
- d) **zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia** s cieľom:
- zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
 - vybudovať viacúčelové športové ihrisko,
 - sústavne zlepšovať hygienické priestory školy,
 - upraviť vybrané triedy na rozšírenie doplnkových činností školy vzhľadom na realizáciu kurzov pre verejnosť, zabezpečenie školení a iných vzdelávacích akcií,
 - využiť materiálo-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
 - pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

Názov a adresa školy	Spojená škola Organizačná zložka: Stredná odborná škola obchodu a služieb, Scota Viatora 8, 03401 Ružomberok
Názov školského vzdelávacieho programu	Cestovný ruch
Kód a názov ŠVP	63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov učebného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

3. VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Stredná odborná škola obchodu a služieb sa nachádza v centre Ružomberka. Ružomberok centrum dolného Liptova, leží na sútoku Váhu a Revúcej v západnej časti Liptovskej kotliny na rozhraní významných slovenských pohorí - [Veľkej Fatry](#), [Chočských vrchov](#) a [Nízkych Tatier](#). Prvá písomná zmienka o osídlení je z roku 1233, mestské výsady Ružomberku udelil z poverenia Magistra rytiera Donča, zvolenského župana, ostrihomský arcibiskup Tomáš v roku 1318.

V roku 1340 kráľ Karol Róbert výsady mestu potvrdil a rozšíril. Súčasťou výsad bolo aj vymedzenie hraníc mestského chotára, v ktorom sa vytvorili sady, tzv. ulice mesta [Biely Potok](#), [Černová](#), [Vlkolíne](#) a [Villa Ludrová](#).

Sľubný rozvoj kráľovského mesta zastavil v roku 1390 kráľ Žigmund, ktorý dal Ružomberok do majetku Likavskému panstvu. Tu sa začínajú stáročiami sa tiahnuce spory medzi mestom Ružomberok a Likavským panstvom.

I napriek tomu sa mesto hlavne vďaka významnej križovatke, na ktorej leží, vyvíjalo v prirodzené obchodno-trhovo-remeselnícke centrum. Naša škola svojimi vzdelávacími programami pripravuje odborných a kvalifikovaných zamestnancov v oblasti služieb, má preto v tomto meste svoje opodstatnenie.

Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali všetky pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby náš výchovno-vzdelávací proces mal stále vyššiu a vyššiu kvalitatívnu úroveň. Identifikovali sme množstvo zamestnaneckých príležitostí pre našich absolventov v rôznych podnikoch. Môžu vykonávať odborné, práce súvisiace s riadením a organizovaním. Ochota zamestnávateľov ich zamestnať po ukončení vzdelávacieho programu je viac než ústretová. Všetky zistenia a použité prostriedky prieskumu sú uvedené v Analytickej štúdie, ktorá je súčasťou pedagogických dokumentov školy a je k dispozícii na sekretariáte riaditeľa školy. Vychádzajúc zo SWOT analýzy:

✚ **Silnými stránkami** školy na skvalitnenie a rozvoj výchovno-vzdelávacieho procesu sú:

- záujem uchádzačov o štúdium (predpoklad naplnenia prvých ročníkov),
- komplexnosť školy a jej poloha (škola, stravovacie zariadenie, športový areál),
- kvalita a skúsenosť pedagogických zamestnancov,
- dobré vybavenie štandardných a odborných učební, kabinetov (aula a pracoviská praktického vyučovania sú využívané v čase mimo vyučovania pre občanov Ružomberka),
- záujem podnikateľských subjektov o absolventov študijného odboru,
- nízke % nezamestnanosti našich absolventov ,

✚ **Slabou stránkou** školy je

- nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu odborných učební a jedální,
- chýbajúce učebné osnovy zabezpečujúce aktuálne zmeny v technológii a technologických zariadení,
- nedostatočná vybavenosť moderných jazykových tried,
- nedostatok pedagogických zamestnancov vyučujúcich cudzie jazyky,
- slabé zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce pri príprave žiakov,

✚ **Príležitostí školy** signalizujú

- možnosti rekvalifikačných kurzov podľa potrieb úradu práce v Ružomberku,
- nadviazanie partnerstva s podobnými školami doma a v zahraničí,
- dobrá a funkčná spolupráca so zamestnávateľmi a zriaďovateľom, ŠPÚ a ŠIOV ako predpoklad dobrých koncepčných a poradenských služieb,
- zosúladenie odbornosti žiakov s požiadavkami trhu práce na základe analýz podnikateľských subjektov.

✚ **Prekážky v rozvoji školy sú**

- nedostatok finančných prostriedkov na obnovu a prevádzku školy,
- nízka vedomostná úroveň prichádzajúcich žiakov zo základných škôl,
- nízka priemerná mzda,
- slabá spolupráca s rodičmi.

3.1 Charakteristika školy

Na škole, ktorá je 5 podlažná, v súčasnosti študuje celkom 29 tried, z toho 4 triedy žiakov v študijnom odbore manažment regionálneho cestovného ruchu. Na štúdium cudzích jazykov máme 2 učebne, ktoré nie sú komplexne vybavené. Škola má vlastnú kuchyňu, jedáleň, aulu, telocvičňu a športový areál. Manažment školy a hospodársky úsek má svoje priestory, učitelia využívajú svoje kabinety. V aule je nainštalovaná audiovizuálna technika a dataprojektorom a ďalším vybavením pre realizáciu pracovných stretnutí žiakov, učiteľov a širokej verejnosti. Škola má pomerne dobre vybavenú knižnicu, ktorá slúži ako informačné centrum. Výchovný poradca má k dispozícii kabinet, kde sa stretáva so žiakmi, rodičmi, sociálnymi zamestnancami a pod. V suteréne školy sú žiacke šatne, sklad, a dielňa pre potreby údržby a opráv na škole. Hygienické zariadenia sú na každom poschodí, telocvičňa má vlastné hygienické priestory a sprchy.

V období troch rokov plánujeme zrekonštruovať jazykové učebne, odborné učebne pre odborný výcvik, dobudovať ihrisko pre atletiku.

Na škole vyvíja činnosť Rada školy. Zodpovedá za kvalitu a organizáciu celého výchovno-vzdelávacieho procesu. Ku kvalite výchovno-vzdelávacieho procesu sa vyjadruje aj Rada rodičov. Rada žiakov zastupuje záujmy žiakov na našej škole, organizuje žiacke aktivity a vytvára podmienky pre dobrú komunikáciu a spoluprácu medzi učiteľmi a žiakmi.

3.1.1 Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola sa bude snažiť v priebehu vytvoriť a zabezpečiť všetky podmienky pre skvalitnenie života na škole:

✚ **Záujmové aktivity:**

- Stolnotenisový krúžok
- Anglický jazyk
- Nemecký jazyk
- Plávanie
- Turistický krúžok
- Posilňovňa
- Volejbalový krúžok
- Informatika + internet

✚ **Súťaže:**

- Hviezdoslavov Kubín
- Spriatelene kraje v zjednotenej Európe
- Matematická súťaž

✚ **Športové akcie**

- Turnaj v stolnom tenise medzi strednými školami v Ružomberku
- Volejbalové zápasy medzi strednými školami v Ružomberku

✚ **Exkurzie**

- Gastrovýstavy Bratislava, Nitra
- Návšteva ubytovacích zariadení – hotely, penzióny, chaty a pod.
- Kultúrne pamiatky v Bratislave a vo Viedni

✚ **Spoločenské a kultúrne podujatia**

- Návšteva divadelných predstavení

- Návšteva filmových predstave
- Deň otvorených dverí
- Burza práce
- Spoločenské akcie pre deti z detských domovov

✚ Mediálna propagácia

- Prezentácia školy pre výchovných poradcov ZŠ v ružomerskom okrese
- Príspevky do Ružomerského hlasu a Spoločníka a Ružomerskej televízie
- Schránka dôvery
- Aktualizácia www stránky školy

✚ Besedy a pracovné stretnutia

- Ako na trh práce (úrad práce)
- Vydieranie a šikana (zástupca polície)
- Moje skúsenosti s drogou
- Nepriaznivé dôsledky fajčenia a alkoholu
- Kto je gambler?

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom. Víťame všetky ďalšie návrhy a možnosti na aktivizáciu práce školy.

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

Stabilizovaný pedagogický zbor vrátane majstrov odborného výcviku tvorí viac ako 55 učiteľov, z ktorých niektorí pracujú na čiastočný pracovný úväzok.

Mimoškolské aktivity realizujú a zabezpečujú okrem pedagogických zamestnancov školy aj a aktivisti mesta Ružomberok (príslušníci policajného zboru, zástupcovia zamestnávateľov, a pod.).

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií, hlavne schopností efektívne pracovať s IKT.
- Príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebazvdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Sprostredkovanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- Príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

3.4 Vnútroň systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola bude využívať štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie použijeme na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie použijeme na rozhodovanie. Vnútroň systém kontroly by sa mal zameriavať hlavne na

celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií.

Na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovného poradcu, činnosť ekonomického a personálneho úseku, upratovačiek a údržbárov. Na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov školy použijeme tieto metódy:

- Pozorovanie (hospitácie).
- Rozhovor.
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod).
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- Vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- Hodnotenie učiteľov žiakmi.

3.5 Dlhodobé projekty

Projekčná činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Zaradovanie projektov rôznych časových dĺžok a foriem prebieha v jednotlivých predmetoch aktuálne v závislosti na možnostiach a danom učive. Naša škola využíva možnosti rozvojových projektov MŠ.

Výstupy z týchto projektov prispievajú k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu v oblasti využívania interaktívnych metód vyučovania a zvyšovania počítačovej gramotnosti žiakov a učiteľov.

Škola bola zapojená aj do projektov financovaných z ESF „Národný projekt ďalšieho vzdelávania učiteľov odborných predmetov v oblasti ukončovania štúdia na stredných školách“, ktorého cieľom bola príprava učiteľov na tvorbu tém a kritérií hodnotenia sumatívneho hodnotenia žiakov.

3.6 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – žiakmi, ich rodičmi a zamestnávateľmi.

Spolupráca s rodičmi

Rodičia majú zástupcov v Rade školy a Rade rodičov. Všetci sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdzkach a konzultáciami s vyučujúcimi. Zároveň sú rodičia informovaní o aktuálnom dianí na škole prostredníctvom www stránky školy . Cieľom školy je zvýšiť komunikáciu s rodičmi. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti. Jednou z hlavných úloh školy bude otvorenie spolupráce s rodičmi na školskom vzdelávacom programe.

Zamestnávateľia

Škola aktívne spolupracuje so zmluvnými zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na poskytovanie odborného výcviku, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Zástupcovia zamestnávateľov aktívne pôsobia v rámci odborného výcviku ako inštruktori, sprostredkujú aktuálne informácie o zmenách a vývoji nových technológií. Väčšina zamestnávateľov zamestnáva aj našich absolventov.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi: Domovom dôchodcov v Ružomberku, kde naši žiaci poskytujú obyvateľom DD svoje služby, s policajným zborom v Ružomberku pri organizovaní besied, prednášok a zriaďovateľom pri napĺňaní vízie školy, Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou pri organizovaní záverečných skúšok, s priamo riadenými organizáciami MŠ, pedagogicko-psychologickými poradňami v rámci preventívnych opatrení, a pod.

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 6324 M MANAŽMENT REGIONÁLNEHO CESTOVNÉHO RUCHU

Názov a adresa školy	Spojená škola Organizačná zložka: Stredná odborná škola obchodu a služieb, Scota Viatora 8, 03401 Ružomberok
Názov školského vzdelávacieho programu	Cestovný ruch
Kód a názov ŠVP	63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov učebného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom vzdelávacom programe Cestovný ruch v študijnom odbore 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu zahŕňa teoretické vyučovanie a prax. Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy a prax je organizovaná na pracoviskách zamestnávateľov. Štvorročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre prácu v CR, so základnými predpokladmi pre výkon obchodno-podnikateľských aktivít.

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru je úspešné ukončenie základnej školy a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na základnej škole, záujem uchádzačov o štúdium a výsledky prijímacieho konania. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, spoločenskej komunikácie, základov marketingu, manažmentu, organizácie práce v cestovných a turistických kanceláriách. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusií alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medzilidských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov.

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na ulici Scota Viatora 8 v Ružomberku.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (umiestnime na chodbách schránku dôvery, prostredníctvom ktorej môžu žiaci zadávať otázky, vznášať protesty a pripomienky).

Školský vzdelávací program Cestovný ruch je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. V prípade talentovaných žiakov sa výučba bude organizovať formou individuálnych učebných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na doporučenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Študijný odbor 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu je vhodný pre žiakov ktorí netrpia žiadnymi poruchami zdravia, ktoré by ich obmedzovali pri výkone povolania

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko - psychologických poradní, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru: 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma štúdia:	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	- podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy, - zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium.
Spôsob ukončenia štúdia:	maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie o maturitnej skúške
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	-manažér strednej úrovne v podnikoch cestovného ruchu, v regionálnych organizáciách CR, v organizáciách štátnej správy a samosprávy na úsekoch cestovného ruchu, v projektových a poradenských organizáciách cestovného ruchu, v organizáciách zabezpečujúcich verejné služby a regionálny rozvoj -samostatný podnikateľ v CR - v sprievodcovskej činnosti a iných službách
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	Po úspešnom vykonaní maturitnej skúšky sa absolvent môže uchádzať o štúdium v pomaturitnom štúdiu a na VŠ

4.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe Cestovný ruch v študijnom odbore 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu zahŕňa teoretické vyučovanie a prax. Výučba je organizovaná v týždňových cykloch.

Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy na ulici Scota Viatora 8 v Ružomberku. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, spoločenskej komunikácie, základov marketingu, manažmentu, organizácie práce v cestovných a turistických kanceláriách a pod. V rámci praxe žiaci získavajú teoretické a praktické zručnosti. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojo a hodnotovej orientácie.

Štvorročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre úsek CR so základnými predpokladmi pre výkon obchodno-podnikateľských aktivít.

Maturitná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠ SR.

Ďalšie organizačné podrobnosti týkajúce sa účelových kurzov a cvičení sú súčasťou učebného plánu.

4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Na prijatie do študijného odboru 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu môžu byť prijatí uchádzači, ktorí netrpia žiadnymi poruchami zdravia, ktoré by ich obmedzovali pri výkone povolania. Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praxe je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcu prácu vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom vyučovaní a praxi vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.). Návik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákonník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:
 - práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
 - práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

Stanovením príslušného stupňa dozoru je poverený vedúci zamestnanec v závislosti od charakteru práce, podmienok a tematického celku výučby.

5. PROFIL ABSOLVENTA ŠTUDIJNÉHO ODBORU

5.1 Charakteristika absolventa

Cieľom školského vzdelávacieho programu študijného odboru je pripraviť absolventov, ktorí budú schopní uplatniť sa vo svojich povolaniach so všeobecnovzdelávacím základom a odbornými teoretickými a praktickými zručnosťami aplikovateľnými v praxi s prirodzenou profesionálnou hrdosťou. Absolventi získajú schopnosť komunikovať v dvoch cudzích jazykoch, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájať do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Odborné vzdelávanie je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia.

Absolvent študijného odboru 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu je stredoškolsky kvalifikovaný pracovník so všeobecným vzdelaním a širokým odborným profilom, schopný samostatne vykonávať manažérske činnosti strednej úrovne a ekonomicko-technologické činnosti v rôznych oblastiach cestovného ruchu doma i v zahraničí. Má schopnosť správne vytýčiť ciele, stanoviť strategické aj taktické prostriedky na ich dosiahnutie, organizovať činnosti smerujúce k cieľu a vyhodnotiť úspešnosť činností v cestovnom ruchu.

Absolvent študijného odboru je schopný samostatne koordinovať činnosti v oblasti rozvoja cestovného ruchu v cieľovom mieste, a to na úseku:

- vytvárania spoločného produktu regionálneho cestovného ruchu a jeho ponuky pod spoločnou značkou,
- komunikácie na trhu cestovného ruchu, vrátane komercializácie predaja produktu cieľového miesta,
- práce s verejnosťou, s médiami a starostlivosťou o novinárov s cieľom systematického informovania, zabezpečenia publicity a vytvárania pozitívneho imidžu regiónu,
- poskytovania informácií s ohľadom na program rozvoja, jeho sociálne a ekonomické účinky v regióne,
- organizovania kultúrnych, športových a obchodných podujatí oživujúcich ponuku,
- starostlivosťou o kvalitu služieb a životného prostredia,
- zabezpečovania finančných zdrojov na plnenie úloh rozvoja cestovného ruchu v regióne,
- uplatňovania kooperatívneho manažmentu pre zabezpečenie prosperity cieľového miesta cestovného ruchu, pri vypracúvaní programu rozvoja cestovného ruchu z hľadiska verejného záujmu a záujmov súkromného sektoru ako stratégie spolupráce, ktorá zabezpečí prosperitu cieľového miesta na trhu.

Absolvent študijného odboru je pripravený na vstup do praxe, dosiahnuté vzdelanie mu vytvára podmienky pre získanie oprávnenia v podnikateľskej činnosti a zároveň má predpoklady pokračovať v štúdiu na vysokej škole.

5.2 Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

5.2.1 Kľúčové kompetencie

a) Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakovi primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania, vyhľadávania, uchovávaného, využívania a vytvárania informácií, s rozvojom schopnosti komunikovať v dvoch cudzích jazykoch. Žiaci získaním týchto spôsobilostí sa naučia akým spôsobom sa vymieňajú informácie, ako generovať produktívne samoriadené učenie, zapamätajú si, že učenie je

v konečnom dôsledku sociálny proces prispôsobovania učebného prostredia pre integráciu aj zo znevýhodnených sociálnych skupín.

Absolvent má:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
- reprodukovat' a interpretovať prečítaný alebo vypočítaný text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- aktívne komunikovať v dvoch cudzích jazykoch,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojiť si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
- orientovať sa, získať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

b) Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti. Od žiaka sa vyžaduje regulovať správanie, prehodnocovať základné zručnosti, zapájať sa do medziľudských vzťahov, pracovať v tíme, preberať zodpovednosť sám za seba a za prácu iných, schopnosť starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, rešpektovať všeludské etické hodnoty, uznávať ľudské práva a slobody.

Absolvent má:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,

- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Tieto schopnosti sa využívajú na identifikovanie problémov, na ich analýzu a stanovenie efektívnych postupov, perspektívnych stratégií a vyhodnocovanie javov. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní vyhodnocovať základné dopady, napr. dopad na životné prostredie, dopad nerozvážnych rozhodnutí alebo príkazov, pracovný a osobný dopad v širšom slova zmysle ako je ekonomický blahobyť, telesné a duševné zdravie a pod. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobejších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehovárание, presvedčovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d) Podnikateľské spôsobilosti

Tieto spôsobilosti umožňujú orientáciu na vlastné podnikanie, možnosť riadiť vlastné „životné portfóliá“ a pomáhajú vytvárať nové pracovné príležitosti. Sú to schopnosti prispôbiť sa zmenám na základe analýzy celospoločenských požiadaviek a budovať vlastnú profesijnú budúcnosť. Žiaci musia byť schopní využívať informačné toky, preberať zodpovednosť za prijaté rozhodnutia, rešpektovať podnikateľskú etiku.

Absolvent má:

- pochopiť podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
- samostatne plánovať finančné prostriedky vzhľadom na potreby a ciele podnikania,
- viesť systém jednoduchého a podvojného účtovníctva a stratégiu odpisov,
- vedieť efektívne využívať všetky zdroje na dosiahnutie priaznivého výsledku hospodárenia
- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovnoprávnych vzťahoch
- pracovať so základnými informáciami v dvoch cudzích jazykoch
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov a motivovať ich

- ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- operatívne sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- vykonávať aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia, myslieť systémovo a komplexne,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy a povolani,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedomé a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e) Spôsobilosť využívať informačné technológie

Tieto spôsobilosti pomáhajú žiakom rozvíjať základné zručnosti pri práci s osobným počítačom, internetom, využívať rôzne informačné zdroje a informácie v pracovnom a mimo pracovnom čase. Nová iniciatíva v oblasti elektronického vzdelávania (E-learning) si kladie za cieľ zvýšiť úroveň digitálnej gramotnosti žiakov. Efektívne využívanie informačných a komunikačných technológií, vrátane možnosti učenia sa formou on-line, výrazne prispieje k realizácii celoživotného vzdelávania pre ľudí rôzneho veku, k udržiavaniu identity komunity a vytváraniu možnosti virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami aj na veľké vzdialenosti. Sú to teda schopnosti, ktoré umožňujú žiakom ich osobnostný rast, vlastné učenie a výkonnosť v práci.

Absolvent má:

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,
- vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné pri riešení danej úlohy alebo situácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

f) Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Sú to schopnosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plnohodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú seba poznávanie, sebakontrolu a sebareguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za vlastnú prácu a prácu ostatných. Svojim podielom prispievajú k životu a práci k spoločnosti založených na vedomostiach, prispievajú k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na zemi, rozvíjaniu vzájomného porozumeniu si medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti ako je empatia, súcit, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd.

Absolvent má:

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,

- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa prijímu a činy, ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných nemocí, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenie,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať i nim vytvorený pozitívny vzťah.

5.2.2 Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,

- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľať sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti socio-lingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej delby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,
- mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,
- chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región – obec),
- v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vytvárať si vlastné filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky,
- vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesných situáciách a používať pritom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
- osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh z praxe,
- cieľavedome pozorovať prírodné javy, vlastnosti látok a ich premeny,
- rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
- rozlišovať fyzikálnu a chemickú realitu, fyzikálny a chemický model,
- vedieť opísať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom,
- aplikovať získané prírodovedné poznatky i mimo oblasti prírodných vied (napr. v odbornom vzdelávaní, praxi, každodennom živote),
- poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a v každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- chápať umenie ako špecifickú výpoveď umelca, chápať prínos umenia a umeleckého zážitku ako dôležitú súčasť života človeka, vedome vyhľadávať a zúčastňovať sa kultúrnych a umeleckých podujatí, vedieť vyjadriť verbálne svoj kultúrny zážitok, vyjadriť vlastný názor a obhájiť ho,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
- prejavovať aktívne postoje k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju predovšetkým snahou o dosiahnutie optimálnej úrovne telesnej zdatnosti a vlastnú pohybovú aktivitu spojiť s vedomím potreby sústavného zvyšovania telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia,
- uvedomovať si význam telesného a pohybového zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia a ľudských vzťahov.

5.2.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- základné ekonomické pojmy a princípy, orientáciu v makroekonomických javoch, v podmienkach trhovej ekonomiky;
- pohyb kapitálu a majetku v činnostiach podnikateľských subjektov cestovného ruchu;
- ekonomické, organizačné a právne formy a legislatívne podmienky podnikania v cestovnom ruchu;
- prehľad o kategóriách podnikovej ekonomiky, o zdaňovaní, financovaní, analýze, platobnom styku a poistení majetku;
- schopnosť prijímať rozhodnutia a odhadnúť ich prínos pre úspech podnikania;
- základné princípy a osobitosti manažmentu podniku a možnosti ich využitia v podnikateľskej činnosti;
- podstatu práce s verejnosťou ako nástroja kooperatívneho manažmentu;
- organizačnú štruktúru služieb v cestovnom ruchu vrátane stravovacích, ubytovacích a dopravných služieb;
- zameranie a úlohy cestovných kancelárií, agentúr, turistických informačných centier, kúpeľných prevádzok, zmenární;
- prehľad o poistení v cestovnom ruchu a o pasových, vízových a colných službách;
- význam a metódy marketingu a public relations;
- účelné využívanie informačno-komunikačných technológií a internetu;
- poznatky z umeleckých slohov, z etnológie a súčasnej kultúry na Slovensku;
- poznatky z geografie cestovného ruchu, charakteristiky hlavných centier a oblastí cestovného ruchu u nás i vo svete;
- zásady spoločenského správania, spoločenský protokol, diplomatický protokol;
- metódy a formy komunikácie s klientmi v rôznych oblastiach činnosti výkonu práce;
- základné právne normy potrebné pre výkon svojho budúceho povolania;
- postupy jednoduchého a podvojného účtovania, kalkulácií a štatistiky v oblasti služieb cestovného ruchu;
- základnú terminológiu z oblasti administratívy a korešpondencie;
- aktuálne potreby rozvoja cestovného ruchu;
- podstatu a princípy organizovania podujatí v regióne, vrátane ich finančného zabezpečenia a hodnotenia ich efektívnosti;
- aktuálne spoločensko-politické dianie na Slovensku a vo svete;
- zásady organizovania animačných aktivít a poskytovania kongresových služieb;
- zásady hotelového manažmentu súvisiace s prevádzkou hotela;
- podstatu a osobitosti podnikania vo vidieckom cestovnom ruchu a agroturistike;
- zásady vykonávania sprievodcovskej činnosti;
- základné vedomosti o dodržiavaní zásad bezpečnosti práce, hygieny a protipožiarnej ochrany;

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie :

- získavať, spracúvať, vyhodnocovať a využívať ekonomické a technologické informácie;
- posúdiť ekonomické javy, určovať ciele, prostriedky a postupy práce;
- posúdiť finančné, právne a ďalšie dôsledky podnikania;
- riadiť a vykonávať komplex ekonomicko-technologických činností v malom a stredne veľkom podnikateľskom subjekte;
- zostaviť podnikateľský plán v oblasti cestovného ruchu a manažovať jeho realizáciu;
- analyzovať trh cestovného ruchu a určovať marketingovú stratégiu v rámci podnikateľských plánov;
- aplikovať marketingové zručnosti pri tvorbe systému kvality a meraní spokojnosti zákazníkov v cestovnom ruchu;
- vypracovať programy zájazdov a pobytov u nás i do zahraničia vrátane ich kalkulácií;
- uplatňovať marketingové nástroje, orientované na cestovný ruch v podnikaní;
- obstarávať a poskytovať služby cestovného ruchu, kombinovať ich do súborov a kalkulovať ich ceny;
- organizačne, personálne a finančne zabezpečiť organizovanie podujatí v regióne, vrátane vyhodnotenia ich efektívnosti;
- spracovať a realizovať program práce s vnútornou a vonkajšou verejnosťou v cieľovom mieste, vrátane prezentácie na internete;

- prezentovať jednotlivé druhy služieb cestovného ruchu rôznymi prostriedkami;
- rozoznať umelecké slohy, historické pamiatky;
- pracovať s kartografickým materiálom;
- analyzovať ponuku územia z hľadiska regionálnej geografie a kultúry a posúdiť jej vhodnosť pre rozvoj cestovného ruchu;
- aplikovať pravidlá spoločenského správania v styku so zákazníkmi a obchodnými partnermi, orgánmi samosprávy a štátnej správy a verejnosťou;
- orientovať sa v základných právnych normách a uplatňovať ich v praxi;
- aktívne využívať v riadiacej a organizačnej práci a pri vedení agendy informačno-komunikačné technológie;
- vykonávať účtovné operácie cestovného ruchu a spracovať účtovnú agendu za pomoci IKT;
- uplatňovať znalosť bankovej sústavy, bankových a zmenárenských operácií;
- písať desaťprstovou hmatovou metódou a dodržiavať platnú normu pri vyhotovovaní písomností;
- vypracovať obchodné a úradné písomnosti v slovenskom aj v cudzom jazyku;
- uplatňovať zásady racionalizácie administratívy v podnikoch služieb cestovného ruchu;
- pracovať s originálmi tlačív, formulárov, právnych noriem a odbornou literatúrou;
- vnímať a hodnotiť spoločensko-politické dianie vo svete;
- pripraviť a realizovať animačný program;
- vytvoriť scenár zabezpečenia kongresu;
- komunikovať so zákazníkom a vykonávať základy sprievodcovskej činnosti;
- dodržiavať hygienické predpisy, zásady bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- schopnosťou prijímať nové poznatky vzhľadom na vývojové trendy a záujmom o celoživotné vzdelávanie;
- kreatívnosťou, flexibilitou a logickým myslením;
- schopnosťou pracovať samostatne aj v tíme s osobnou zodpovednosťou za výsledok práce,
- schopnosťou pracovať v multikultúrnom prostredí;
- sebadôverou, sociabilitou, integritou, sebareflexiou;
- cieľavedomým, rozvážnym a kultivovaným vystupovaním;
- schopnosťou zvládať záťažové situácie;
- schopnosťou podriaďovať osobné záujmy vyšším spoločenským a morálnym hodnotám;
- zodpovedným prístupom k informáciám a k ich využívaniu;
- zodpovedným prístupom k ochrane životného prostredia.

6. UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6324 M MANAŽMENT REGIONÁLNEHO CESTOVNÉHO RUCHU

Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP

Škola (názov, adresa)	Spojená škola Organizačná zložka: Stredná odborná škola obchodu a služieb, Scota Viatora 8, 03401 Ružomberok			
Názov ŠkVP	Cestovný ruch			
Kód a názov ŠVP	63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby			
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu			
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Forma štúdia	denná			
Iné	vyučovací jazyk - slovenský			
Štátny vzdelávací program			Školský vzdelávací program	
Vzdelávacie oblasti Obsahové štandardy	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín celkom	Vyučovací predmet	Počet týž. vyučovacích hodín celkom	Disponibilné hodiny
Jazyk a komunikácia	34	Všeobecné vzdelávanie – povinné predmety	36	5
Verbálne vyjadrovanie	12	Slovenský jazyk a literatúra	12	–
Písomné vyjadrovanie				
Štylistika				
Jazykové prostriedky a náuka o jazyku				
Práca s textom a získavanie informácií				
Literatúra v živote človeka				
Staroveká a stredoveká literatúra				
Humanizmus a renesancia				
Barok				
Novodobá slovenská literatúra				
Literárny realizmus a literárna moderna				

Slovenská a svetová literatúra medzi dvoma svetovými vojnami (klasicizmus, predromantizmus, romantizmus)				
Vývoj slovenskej literatúry po druhej svetovej vojne v kontexte so svetovou literatúrou				
Počúvanie s porozumením				
Čítanie s porozumením				
Písomný prejav	12	Prvý cudzí jazyk	12	–
Ústny prejav				
Počúvanie s porozumením				
Čítanie s porozumením				
Písomný prejav	10	Druhý cudzí jazyk	10	–
Ústny prejav				
Ústny prejav	2	Konverzácia v cudzom jazyku	2	2
Človek, hodnoty a spoločnosť	7		7	
Mravné rozhodovanie človeka. Človek a právne vzťahy	2	Etická výchova/Náboženská výchova	2	
Filozoficko-etické základy hľadania zmyslu života				
Dejepis	2	Dejepis	2	
Vplyv hospodárskych podmienok na život človeka. Zmysel a spôsob života				
Estetika životného prostredia				
Ľudové a regionálne umenie	3	Občianska náuka	3	
Aplikácia poznatkov z umenia a kultúry do života				
Úvod do spoločenského vzdelávania. Psychológia osobnosti				
Sociálna psychológia a základy komunikácie				
Demokracia a jej fungovanie				
Človek a príroda	3		4	
Človek a životné prostredie	1	Ekológia	1	–
Elektrické a magnetické javy	0	Fyzika	0	
Svetlo a žiarenie				
Formy a príčiny mechanického pohybu				
Štruktúra a vlastnosti látok				
Atómy, molekuly a periodická sústava prvkov				
Priebeh chemických reakcií	1	Chémia	3	1
Prvky a ich zlúčeniny				

Organické zlúčeniny							
Deje v živých sústavách		Biológia					
Matematika a práca s informáciami	8		9				
Čísla, premenné, výrazy	6	Matematika	7	1			
Rovnice, nerovnice a ich sústavy							
Funkcie							
Geometria							
Kombinatorika a teória pravdepodobnosti							
Základy štatistiky							
Práca s údajmi a informáciami	2	Informatika	2	-			
Zdravie a pohyb	8		8				
Ľudský organizmus ako celok z hľadiska stavby a funkcie	8	Telesná a športová výchova	8				
Vplyv telesnej a športovej výchovy a športu na somatický, funkčný a zdravotný stav človeka							
Kondičná príprava a všestranne rozvíjajúce cvičenia a pohybové hry, športový tréning							
Základy techniky a taktiky vybraných športových odvetví, odborná terminológia, pravidlá							
Regenerácia, kompenzácia							
Poradové cvičenia							
Hygiena a bezpečnosť pri telesnej a športovej výchove a športe, základy prvej pomoci							
Šport a pobyt v prírode							
Disponibilné hodiny							
Teoretické vzdelávanie	20	Odborné vzdelávanie – povinné predmety	53	29 +5			
Ekonomika	2	Ekonomika	6	4			
Svet práce							
Ekonomika a riadenie podniku CR					Ekonomika podniku CR	2	1
Učtovníctvo					Učtovníctvo	6	4
Obchodná korešpondencia, písomný styk					Administratíva a korešpondencia	6	4
Historický vývj kultúr	1	Dejiny kultúry	2	1			
Právo	1	Právna náuka	2	1			

Služby cestovného ruchu napr. ubytovacie, stravovacie, dopravné atď	1	Podnikanie vo vidieckom CR	2	1
Technika cestovného ruchu napr.cest. Kancelárie, zájazdy, doklady, poistenie a pod.	2	Technológia služieb cestovného ruchu	4	2
Geografia fyzická, humánna, regionálna geografia SR atď	1	Geografia cestovného ruchu	3	2
Komunikácia s partnermi	1	Sociálna komunikácia	2	1
Komunikácia so zákazníkom, riešenie modelových situácií	1	Sprievodcovské služby	4	3
Praktická informatika	1	Aplikovaná informatika	4	3
Prieskum trhu, tvorba koncepcií	1	Marketing	5	4
Pojmy, vzťahy, organizačné štruktúry podniku CR	1	Manažment	1	-
Vybrané animačné činnosti, zručnosti pri ich vykonávaní	1	Animačné služby	1	-
Organizovanie kongresov, zabezpečovanie účasti na veľtrhoch a výstavách		Kongresové služby		
Praktická príprava	18		18	
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygienické predpisy, Organizácia a nadväznosť pracovných činností vo výrobných, obchodných, odbytových strediskách a strediskách služieb a cestovného ruchu	18	PRAX	18	-
Oboznámenie sa so zariadením a inventárom obchodných, odbytových stredísk a stredísk služieb a cestovného ruchu				
Precvičovanie jednotlivých činností v obchodných, odbytových strediskách, strediskách služieb a cestovného ruchu				
Simulácia pracovných činností v obchodných, odbytových strediskách, strediskách služieb cestovného ruchu				
Nácvik komunikácie so zákazníkom a spoločenského vystupovania				
Administratívne práce v prevádzke				
Disponibilné hodiny		Voliteľné predmety		
CELKOM	132		135	

Ochrana človeka a zdravia				
Teoretická príprava		Teoretická príprava	3 hodiny	
Praktický výcvik		Praktický výcvik	15 hodín	
Telovýchovno-výcvikový kurz		Mimovyučovacie aktivity	2 týždne	
Plavecký výcvik		Plavecký výcvik	15 hodín	
Lyžiarsko-výcvikový kurz		Lyžiarsko-výcvikový kurz	1 týždeň	

Škola (názov, adresa)	Spojená škola Organizačná zložka: Stredná odborná škola obchodu a služieb, Šcota Viatora 8, 03401 Ružomberok				
Názov ŠKVP	Cestovný ruch				
Kód a názov ŠVP	63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby				
Kód a názov študijného odboru	6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu				
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A				
Dĺžka štúdia	4 roky				
Forma štúdia	denná				
Druh školy	štátna				
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk				
Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Všeobecnovzdelávacie predmety	20	18	13	13	64
slovenský jazyk a literatúra a)	3	3	3	3	12
prvý cudzí jazyk a)	3	3	3	3	12
druhý cudzí jazyk a)	3	3	2	2	10
konverzácia v cudzom jazyku a)	-	-	-	2	2
etická výchova/náboženská výchova a), b)	1	1	-	-	2
dejepis	2	-	-	-	2
Občianska náuka	1	1	1	-	3
chémia	2	2	-	-	4
matematika	2	2	2	1	7
informatika a)	1	1	-	-	2
telesná a športová výchova a), c)	2	2	2	2	8
Odborné predmety	13	17	21	21	72
ekonomika	2	2	2	-	6
aplikovaná informatika	-	-	2	2	4
dejiny kultúry	-	2	-	-	2
geografia cestovného ruchu	2	1	-	-	3
technológia služieb cestovného ruchu	2	1	1	-	4
sociálna komunikácia	-	1	1	1	3
účtovníctvo	-	2	2	2	6
marketing	-	1	2	1	4
administratíva a korešpondencia a)	3	2	1	-	6
právna náuka	-	-	-	2	2
ekonomika podniku CR	-	-	-	2	2
manažment	-	1	2	2	5
podnikanie vo vidieckom CR	-	-	2	-	2
sprievodcovské služby	-	-	1	2	3
animačné služby	-	-	-	1	1
kongresové služby	-	-	-	1	1
prax	4	4	5	5	18
Voliteľné predmety d)					
Spolu	33	35	34	33	136
Účelové kurzy					
Ochrana života a zdravia f)					
Telovýchovno-výcvikový kurz g)					

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška h)	-	-	-	1
Časová rezerva(účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie a), g)	7	6	6	6
Účasť na odborných akciách	-	1	1	-
Spolu týždňov	40	40	40	37

Poznámky k učebnému plánu:

- a) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.
- b) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov minimálne v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 1. a 2. ročníku. Predmety sú klasifikované.
- c) Predmet telesná a športová výchova sa môže vyučovať 1 hodinu týždenne aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- d) Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený platnou legislatívou.
- e) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, zájmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy). Žiaci s oslabeným zdravím sa na kurze zúčastňujú len so súhlasom lekára a plnia úlohy primerané zdravotnému stavu.
- f) Všetky účelové kurzy sa realizujú v rámci sedemtýždňovej časovej rezervy a riadia sa samostatnými smernicami.
- g) Maturitná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy.

7. UČEBNÉ OSNOVY ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6324 MANAŽMENT REGIONÁLNEHO CESTOVNÉHO RUCHU

Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti	Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti	Schopnosti tvorivo riešiť problémy	Podnikateľské spôsobilosti	Spôsobilosti využívať informačné technológie	Spôsobilosti byť demokratickým občanom
Prehľad názov predmetov	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií					
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety						
slovenský jazyk a literatúra	☺	☺	☺	☺	☺	☺
anglický jazyk	☺	☺	☺	☺	☺	☺
nemecký jazyk	☺	☺	☺	☺	☺	☺
chémia	☺	☺	☺		☺	☺
etická/náboženská výchova	☺	☺	☺		☺	☺
dejepis	☺	☺	☺		☺	☺
občianska náuka	☺	☺	☺		☺	☺
matematika		☺	☺	☺	☺	
informatika	☺	☺	☺	☺	☺	
telesná a športová výchova	☺	☺	☺		☺	☺
Povinné odborné predmety						
ekonomika			☺	☺	☺	☺
aplikovaná informatika	☺	☺	☺	☺	☺	
dejiny kultúry			☺	☺	☺	☺
geografia cestovného ruchu			☺	☺	☺	
technológia služieb cestovného ruchu	☺	☺	☺	☺	☺	☺
spoločenská komunikácia	☺	☺	☺			☺
účtovníctvo			☺		☺	
marketing		☺	☺	☺	☺	
administratíva a korešpondencia					☺	
právna náuka	☺	☺	☺	☺	☺	☺
ekonomika podniku CR			☺	☺	☺	☺
manažment			☺	☺	☺	☺
podnikanie vo vidieckom CR		☺	☺	☺	☺	
sprievodcovské služby	☺	☺	☺	☺	☺	☺
animačné služby	☺		☺	☺	☺	
kongresové služby	☺		☺	☺	☺	
prax	☺			☺	☺	
Voliteľné predmety						
Účelové kurzy						
Ochrana života a zdravia	☺	☺	☺		☺	☺
Telovýchovno-výcvikový kurz	☺	☺	☺		☺	☺

Kľúčové kompetencie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce, pri organizovaní rôznych slávnostných alebo výnimočných príležitostí, akcií alebo aktivít, mali by podporovať a rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť, učenie žiaka. Výchovné a vzdelávacie stratégie (ďalej len „VVS“) nie sú formulované ako ciele, konkrétne metódy, postupy, pokyny alebo predpokladané výsledky žiakov, ale predstavujú spoločný postup, prostredníctvom ktorého by učitelia dovedli žiakov k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.

VVS sú v našom školskom vzdelávacom programe stanovené pre každý vyučovací predmet a pre vybrané kľúčové kompetencie tak, ako to ukazuje tabuľka. Táto stratégia bola odsúhlasená všetkými predmetovými komisiami na škole.

VYUŽITIE PRIEREZOVÝCH TÉM

- 1 - Environmentálna výchova
- 2 - Mediálna výchova
- 3 - Ochrana života a zdravia
- 4 - Multikultúrna výchova
- 5 - Osobnostný a sociálny rozvoj
- 6 - Finančná gramotnosť
- 7 - Prevencia dopravnej výchovy
- 8 - Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
- 9 - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Predmet	Prierezová téma	Tematický celok
	5	Súkromné a úradné písomnosti
ADK	6	Písomnosti v oblasti marketingu
ADK	6	Písomnosti v oblasti marketingu
ADK	6	Jednoduché právne písomnosti
ANJ/NEJ	1	Životné prostredie
ANJ/NEJ	2	Druhy médií
ANJ/NEJ	2	Ľudia - vzhľad
ANJ/NEJ	4	Kultúrny šok
ANJ/NEJ	5	V hoteli - situačné úlohy
ANJ/NEJ	5	Ľudia - vzhľad
ANJ/NEJ	5	Kultúrny šok
ANJ/NEJ	6	Peniaze
ANJ/NEJ	6	Cestovanie
ANJ/NEJ	6	Kariéra
ANJ/NEJ	6	Ľudia a spoločnosť
ANJ/NEJ	8	Sviatky a zvyky
API	9	Prezentácia reklamného materiálu
DEJ	4	Starovek, stredovek
DEJ	8	Starovek, stredovek
DEJ	8	formovanie moderného slovenského národa
DEJ	9	vývoj vo svete po 2. sv. vojne
EKO	6	Bankový systém a poisťovníctvo
ETV	1	Ochrana životného prostredia
ETV	1	Aktuálne etické problémy
ETV	2	Aktuálne etické problémy
ETV	3	Aktuálne etické problémy
ETV	4	Aktuálne etické problémy
ETV	5	Aktuálne etické problémy
ETV	7	Aktuálne etické problémy

ETV	8	Aktuálne etické problémy
ETV	9	Aktuálne etické problémy
GOR	4	Geografia medzinárodného cestovného ruchu
GOR	8	Regióny s regionálnym významom
GOR	9	Oblasti CR v SR
CHE	3	Všeobecná chémia
CHE	3	Anorganická chémia
CHE	3	Organická chémia
CHE	3	bezpečnosť a hygiena práce
CHE	3	Environmentalistika
INF	6	Spracovanie číselných údajov v tabuľkovom editore
INF	9	Prezentácia
KAJ/KNJ	2	Komunikácia - moderné formy komunikácie
KAJ/KNJ	3	Starostlivosť o zdravie - zdravý spôsob života
KAJ/KNJ	4	Multikultúrna spoločnosť - vzťahy medzi menšinami v našej spoločnosti
KAJ/KNJ	8	Sviatky a zvyky v rodine na Slovensku a v zahraničí
MAT	6	Pravdepodobnosť a štatistika
MKT	1	spoločenský marketing
MKT	2	marketingová komunikácia
MKT	3	spoločenský marketing
MKT	6	Spotrebiteľské správanie
MKT	6	spotrebiteľské správanie
MKT	9	spotrebiteľské správanie
MKT	9	marketingová komunikácia
NAV	3	Človek v spoločenstve
NAV	3	Hodnoty života a lásky
NAV	4	Človek v spoločenstve
NAV	5	Hodnoty života a lásky
NAV	8	šírenie kresťanských hodnôt
NAV	9	šírenie kresťanských hodnôt
OBN	1	morálka
OBN	3	Ochrana života a zdravia
OBN	4	svetonázor a náboženstvo
OBN	5	Osobnosť človeka
OBN	5	Človek ako jedinec
OBN	6	Príprava na samostatný život
SJL	1	umelecký štýl
SJL	1	náučný štýl a odborná komunikácia
SJL	1	rečnícky štýl
SJL	2	masmediálna komunikácia, publicistický štýl
SJL	8	Slovenský romantizmus a realizmus
SJL	9	umelecký štýl
SJL	9	náučný štýl a odborná komunikácia
SJL	9	rečnícky štýl
SLK	4	spoločenský styk pri rôznych príležitostiach
SLK	8	Spoločenské a gastronomické podujatia

SLK	9	spoločenský styk pri rôznych príležitostiach Základné účtovanie rozličných účtovných prípadov v podnikovom
UCT	6	účtovníctve
UCT	6	Účtová trieda a finančné účty
UCT	6	Majetok a jeho zdroje krytia